

Järveküla Kooli käsitöö ja kodunduse ainekava

Aine koht kooli õppekava rakendumisel

Käsitöö ja kodunduse õppeainete õpetamise eesmärgiks põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane käsitöö ja kodunduse pädevus: suutlikkus tulla toime käsitöö tehnoloogiamaailmas, mõista käsitöö tehnoloogia arengusuundumusi ning seoseid teadussaavutustega; omandada käsitööalane kirjaoskus käsitöö vahendite eakohaseks, loovaks ja innovaatiliseks kasutamiseks, lõimides mõttetööd käelise tegevusega; analüüsida käsitöö tehnoloogia rakendamise kaasnevaid võimalusi ja ohte; järgida intellektuaalomandi kaitse nõudeid; lahendada probleeme, lõimides mõttetööd käelise tegevusega, ja viia ideid ellu eesmärgipäraselt; tulla toime majapidamistöödega ja toituda tervislikult.

Käsitöö ja kodunduse õppeaine lõimib teoreetilised teadmised igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega, kujundades õpilases praktilist ja kriitilist mõtlemist, loovust, käelise tegevuse arengut ning eneseanalüüsi võimet. Käsitöö ja kodundus kuulub ainevaldkonda „Kultuur“.

Kodunduse osa kujundab õpilases eelkõige koostöist vastutajat. Viiendast klassist alates osalevad käsitööd õppivad õpilased vähemalt 10 tunni ulatuses tehnoloogiaõpetuses.

Neljas klass

Käsitöö ja kodunduse aine maht kooli õppekavas on 35 tundi. Kõik 4.klassi õpilased õpivad õppeaasta jooksul 35 tundi käsitööd ja 35 tundi tehnoloogiaõpetust, et teha õppeaasta lõpus oma valik: millist ainet nad põhikoolis edasi õppima hakkavad (kas käsitööd või tehnoloogiaõpetust).

Õpitulemused

4. klassi õpilane käsitöös:

- 1) järgib töötamisel ohutusnõudeid;
- 2) hindab oma töö esteetilisust;
- 3) oskab nõöpi õmmelda;
- 4) tunneb enamlevinud heegeldamise töövõtteid (alg-, ahel ja kinnissilmus) ja kasutab neid;
- 5) kavandab väikese heegeltöö (nt. Järjehoidja) ja teostab oma kavandi;
- 6) tutvub kangastelgede töö ja kaltsuvaiba valmimise põhimõttega;

7) punub trikotaažijäädikidest kuumanõu aluse.

4. klassi õpilane kodunduses:

- 1) teab erinevaid toiduainerühmi ja neisse kuuluvaid toiduaineid;
- 2) teab, mis toiduained kergesti riknevad ja säilitab toiduaineid sobival viisil;
- 3) teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades;
- 4) järgib köögis töötades ohutusnõudeid;
- 5) oskab valmistada küpsiseid/piparkooke ja võileibu ning neid kaunistada.

Õppesisu

Heegeldamine

Algsilmus; ahelsilmus; kinnissilmus. Heegeltöö lõpetamine. Heegeldamise tingmärgid. Heegeltöö (järjehoidja) valmistamine vastavalt oma võimetele (ahelsilmustest lill, kinnissilmustega loom jne).

Õmblemine

Niidi nõela taha panemine; niidile sõlme tegemine. Nööbi õmblemine riidele. Niidi kinnitamine.

Punumine

Teljed ja nende töö põhimõte (kangasteljed, vööteljed, lauateljed). Lõimelõngad ja koelõngad. Kaltsu lõikamine. Kuumaaluse punumine.

Kodundus

Piparkoogid/ küpsised ja nende kaunistamine.

Lõbusad võileivad.

Kaaslastega toiduvalmistamise plaani koostamine, tööjaotuse kokkuleppimine ja rühma töötulemuste hindamine. Ühe tootepakendi uurimine.

Tutvumine kooli õppeköögi. Ohutusnõuded ja töövahendid.

Hindamine

Käsitöö ja kodunduse tundides tehtut hinnatakse hindegaga "arvestatud" või "mittearvestatud".

Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema hinnatud hindegaga arvestatud.

Käsitöö ja kodunduse tundides hinnatakse:

1. Töö kavandamist - kavand on teostatud korrektselt ja lisatud õpimappi.

2. Töö teostust - töö teostamisel on kasutatud õigeid tehnoloogilisi võtteid, töö on teostatud korrektselt, töö on valminud õigeaegselt.
3. Valmis töö vormistust - töö on viimistletud nõuetekohaselt; töö on esteetiliselt nauditav; valmis tööst on olemas foto õpimapis.
4. klassis hinnatakse nööbi õmblemise, heegeldamise, punumise ja toidupraktikumide töö etappe, panustamist ja valmis tööd. Kavandi koostamist ja selle järgi töö teostust. Motivatsiooni, suhtumist ja õhinat õppeaasta jooksul (lisaks hindadele antakse ka sõnaline hinnang). Lähtutakse individuaalsest arengust.

Võimalikud õppekäigud ja/või lõimingut toetavad tegevused

Ülekooliliste õpilastööde näituste külastamine. Lõiming ajalooa (kaltsuvaip ja selle teke), loodusõpetusega (erineva looduslikud kiud ja nende omadused), matemaatikaga (pikkuse ja massiühikud, mõõtmine), inimeseõpetusega (tervislik toitumine)

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane oskab leida internetist oma eakaaslaste tehtud töid (<http://virtuaalnaitus.ee>).

Suhtlemine digikeskkonnas

Õpilane kasutab kooli õppesüsteemis TERA olevaid vajalikke käsitöö alaseid materjale.

Turvalisus

Õpilane rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske.

Probleemilahendus

Õpilane tuvastab ja lahendab juhendaja abiga probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.

Viies klass

Käsitöö ja kodunduse ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi. 5. klassis vahetavad õpilased vähemalt 10% ulatuses õppeajast ühes õppeaastas tehnoloogiaõpetuse ja kodunduse õpperühma.

Õpitulemused

5.klassi õpilane käsitöös:

- 1) järgib töötamisel ohutusnõudeid;
- 2) hindab oma töö esteetilisust;
- 3) oskab tingmärkide järgi edasi-tagasi heegeldada;
- 4) oskab luua silmuseid, kududa parempidist silmust, silmuseid maha kududa;
- 5) oskab õmblusmasinaga joone järgi õmmelda;
- 6) mõistab käsitöö eseme kavandamise vajalikkust ja kavandab/disainib oma mänguasja, salli ja väikese heegeltöö.

5. klassi õpilane kodunduses:

- 1) teab erinevaid toiduainerühmi ja neisse kuuluvaid toiduaineid;
- 2) teab, mis toiduained kergesti riknevad ja säilitab toiduaineid sobival viisil;
- 3) tunneb tervisliku toitumise põhimõtteid ja järgib neid;
- 4) teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades;
- 5) teab ja oskab valida töövahendid ja seadmed vastavalt töö eesmärgile;
- 6) järgib köögis töötades ohutusnõudeid;
- 7) oskab juhendi ja õpetaja abiga valmistada lihtsamaid hommikusööke ja toorsalateid;
- 8) peab kinni üldtuntud lauakommetest, hindab laua ja toitude kujundust;
- 9) oskab süüa noa ja kahvliga;
- 10) teab väljendite “kõlblik kuni” ja “parim enne” tähendust.

Õppesisu

Heegeldamine

Ohutus ja töövahendid. Poolsammas, ühe- ja kahekordne sammas. Heegelskeemide lugemine ja nende järgi töötamine. Heegeltöö kavandamine (kott, pinal, pajalapp, korv vms). Töö viimistlemine ja esitlemine.

Kudumine

Ohutus ja töövahendid. Silmuste loomine. Parempidine silmus ja ripskude. Sõlmeline ja aasaline äär. Silmuste mahakudumine . Lõngaotste kinnitamine ja töö viimistlemine. Salli kavandamine ja kudumine (vähemalt 1m).

Õmblemine

Õmblusmasin ja selle osad. Õmblusmasina niiditamine. Ohutus õmblemisel. Sirge ja sik-sak õmblus. Lõike kandmine riidele. Õmblusvaru. Traageldamine. Õmblustöö (väike mänguasi, poekott vms) kavandamine ja õmblemine. Õmblustöö viimistlus.

Kodundus

Toidupüramiid, toitained ja toiduained. Toiduainete säilitamine. Praadimine ja keetmine. Ohutus praadimisel ja keetmisel. Piim ja piimatooted. Teravili ja teraviljatooted. Puder ja pannkoogid. Muna. Muna keetmine ja praadimine. Salmonelloos. Toorsalat. Salatikastmed. Aedviljade tükeldamine. Laua katmine ja koristamine. Lauakombed.

Hindamine

Käsitöö ja kodunduse tundides tehtut hinnatakse hindegaga “arvestatud” või “mittearvestatud”. Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema hinnatud hindegaga arvestatud.

Käsitöö ja kodunduse tundides hinnatakse:

1. Töö kavandamist - kavand on teostatud korrektselt ja lisatud õpimappi.
2. Töö teostust. Töö teostamisel on kasutatud õigeid tehnoloogilisi võtteid. Töö on teostatud korrektselt. Töö on valminud õigeaegselt.
3. Valmis töö vormistust: töö on viimistletud nõuetekohaselt; töö on esteetiliselt nauditav; valmis tööst on olemas foto õpimapis.

5. klassis hinnatakse:

- 1) kootud salli, õmmeldud mänguasja, heegeldatud eset ning nende vormistust töölehel;
- 2) kodunduspraktikumide tööd;
- 3) noa ja kahvliga söömise oskust;
- 4) motivatsiooni ja suhtumist õppeaasta vältel;
- 5) tööproovide olemasolu õpimapis ja nende vastavus tehnikale.

Õppekäigud ja/või lõimingut toetavad tegevused

Rae valla ettevõtte külastus (Veski Mati). Lõiming matemaatikaga (pikkuse ja kaaluühikud, skeemide lugemise oskus), loodusõpetus (erinevad taimsed ja loomsed kiud), ajaloo (kudumise ajalugu ja rahvakultuur), inimeseõpetusega (tervislik toitumine, riknenud toit).

Digipädevused

Teabe haldamine

Käsitööesemete kavandite loomisel ja kodundustundide praktikumide ideede leidmiseks kasutavad õpilased interneti portaale (nt.Pinterest.com; Isetegija.net; nami-nami.ee jms).

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilane kasutab kooli õppesüsteemis TERA olevaid käsitööalaseid materjale.

Sisuloome

Oma õpimapi täiendamiseks pildistavad õpilased oma töid ja saadavad tehtud foto õpetajale.

Probleemilahendus

Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (või juhendaja abiga) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.

Kuues klass

Käsitöö ja kodunduse aine maht kooli õppekavas on 70 tundi. 6. klassis vahetavad õpilased vähemalt 10% ulatuses õppeajast ühes õppeaastas tehnoloogiaõpetuse ja kodunduse õpperühma.

Õpitulemused

6.klassi õpilane käsitöös:

- 1) järgib töötamisel ohutusnõudeid;
- 2) hindab oma töö esteetilisust;
- 3) oskab tööjuhendi järgi tikkida erinevaid ühe- ja kaherealisi pisteid;
- 4) oskab ringselt kududa;
- 5) oskab võtta mõtte ja nende järgi põlle konstrueerida

- 6) oskab oma konstrueeritud lõike järgi õmmelda põlle ning kinnitada esemele tasku;
- 7) mõistab käsitöö eseme kavandamise vajalikkust ja kavandab/disainib oma kootud mänguasja, tikandi ja põlle.

6. klassi õpilane kodunduses:

- 1) teab tervisliku toitumise põhialuseid;
- 2) hindab oma toitumisharjumuste vastavust toitumisõpetuse põhimõtetele ja oskab teha ettepanekuid tervislikumaks toiduvalikuks;
- 3) teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades;
- 4) teab ja oskab valida töövahendid ja seadmed vastavalt töö eesmärgile;
- 5) järgib köögis töötades ohutusnõudeid;
- 6) teab sagedasemaid retseptides kasutatavaid mõõtühikuid ja oskab neid teisendada;
- 7) oskab koorida ja keeta kartulit, keeta pastat;
- 8) oskab valmistada lihtsamaid kastmeid (jahukaste, vorstikaste jms);
- 9) peab kinni üldtuntud lauakommetest, hindab laua ja toitude kujundust;
- 10) teab rõivaste hooldusmärke ning oskab nende järgi pesu pesta ja triikida.

Õppesisu

Tikkimine

Tikkimismaterjalid ja vahendid. Ühe- ja kaherealised pisted (eel-, kett-, vars-, sämp-, ristpiste). Mähk- ja madalpiste. Esemel (käevõru, pross, nõelaraamat vms) või valmis esemel kaunistuse kavandamine. Materjali valik. Töö teostamine. Tikkimistöö viimistlus ja esitlus.

Kudumine

Ohutusnõuded ja ringselt kudumiseks kasutatavad töövahendid. Pahempidine silmus. Soonik. Erinevad lihtsamad koepinnad („kanaihu“, maleruut). Tingmärgid ja nende järgi kudumine. Ringselt kudumine. Mänguasja kavandamine. Mänguasja kudumine. Mänguasja viimistlus.

Õmblemine

Õmblusmasina osad ja nende käsitlemine. Mõõtude võtmine. Põlle konstrueerimine. Lihtõmblused. Paela õmblemine. Tasku ja selle kinnitamine esemele. Lihtsama eseme õmblemine (põll, lihtne seelik/ suvekleit vms).

Kodundus

Tervislik toitumine. Töövahendid köögis. Mõõtühikud ja nende teisendamine. Kartuli koorimine ja keetmine. Pasta tooted ja nende valmistamine. Kuumad ja külmad kastmed ja nende valmistamine. Rõivaste hooldusmärgid. Käsitsi ja masinaga pesu. Pesu triikimine.

Hindamine

Käsitöö ja kodunduse tundides tehtut hinnatakse hindegaga “arvestatud” või “mittearvestatud”. Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema hinnatud hindegaga arvestatud.

Käsitöö tundides hinnatakse:

- 1) Töö kavandamist: kavand on teostatud korrektselt ja lisatud õpimappi
- 2) Töö teostust:
 - töö teostamisel on kasutatud õigeid tehnoloogilisi võtteid;
 - töö on teostatud korrektselt;
 - töö on valminud õigeaegselt.
- 1) Valmis töö vormistust:
 - töö on viimistletud nõuetekohaselt;
 - töö on esteetiliselt nauditav;
 - valmis tööst on olemas foto õpimapis.

6. klassis hinnatakse:

1. Ringselt kootud mänguasja, õmmeldud põlle, tikitud kaunistusmotiivi.
2. Kodunduspraktikumide tööd.
3. Motivatsioon ja suhtumine õppeaasta vältel.
4. Õpitud käsitöövõtete tööproovide olemasolu õpimapis ja nende vastavus tehnikale.

Õppekäigud ja/või lõimingut toetavad tegevused

Võimalusel Eesti Käsitöö Maja rahvakunstigalerii külastus. Lõiming matemaatikaga (lõigete konstrueerimine, mõõdu ja kaaluühikud, ühikute teisendamine), ajalooaga (õmblusmasina ajalugu,

õmblemine rahvakunstis), inimeseõpetus (rõivaste puhtus ja hügieen), keemia ja füüsikaga (materjalide/ toiduainete päritolu, muutumine kuumtöötlemisel).

Digipädevused

Teabe haldamine

1. Käsitööesemete kavandite loomisel ja kodundustundide praktikumide ideede leidmiseks kasutavad õpilased erinevaid interneti portaale (nt Pinterest.com, Isetegija.net, nami-nami.ee jms).
2. Õpilased oskavad kriitiliselt hinnata leitud infomaterjale.

Suhtlemine digikeskkonnas

Õpilased kasutavad kooli õppesüsteemis TERA või Google Classroomis olevaid käsitööalaseid materjale.

Sisuloome

Oma õpimapi täiendamiseks pildistavad õpilased oma töid ja saadavad tehtud foto õpetajale, ühisnäituse loomiseks kasutatakse virtuaalset keskkonda padlet.com.

Turvalisus

Õpilased rakendavad ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske.

- Õpilane ei avalda delikaatset teavet enda ja teiste kohta avalikus keskkonnas.

Probleemilahendus

- Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (või juhendaja abiga) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.

Seitsmes klass

Käsitöö ja kodunduse aine maht kooli õppekavas on 70 tundi. 7. klassis vahetavad õpilased vähemalt 10% ulatuses õppeajast ühes õppeaastas tehnoloogiaõpetuse ja kodunduse ning käsitöö õpperühma.

Õpitulemused

7.klassi õpilane käsitöös:

- 1) järgib töötamisel ohutusnõudeid;
- 2) hindab oma töö esteetilisust;
- 3) oskab tingmärkide järgi ringselt heegeldada;
- 4) oskab ringselt sokki kududa;
- 5) oskab võtta mõõte ja määrata riiete suurusnumbrit;
- 6) oskab kasutada lõikelehte ja paigutada lõikeid riidele;
- 7) oskab arvestada õmblusvaru
- 8) oskab õmblusmasinaga krookida;
- 9) oskab õmmelda diagonaalset ja lõikekohast kanti;
- 10) oskab kasutada overlokmasinat;
- 11) mõistab käsitöö eseme kavandamise vajalikkust ja kavandab/disainib oma sokid ja kummiga seeliku/nööpideta pluusi

7.klassi õpilane kodunduses:

- 1) oskab keeta lihtsamaid suppe ja magustoite;
- 2) oskab valmistada biskviitainast;
- 3) teab köögi puhastusvahendeid ja oskab neid kasutada;
- 4) on tutvunud erinevate toiduallergiatega ja toidutalumatusega;
- 5) hindab oma toitumisharjumuste vastavust toitumisõpetuse põhimõtetele ja oskab teha ettepanekuid tervislikumaks toiduvalikuks;
- 6) teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötades;
- 7) käitub keskkonnateadliku tarbijana;
- 8) oskab valida erinevaid kaupu ja oma valikuid põhjendada ning analüüsib oma taskuraha kasutamist.

Õppesisu

Kudumine

1. Silmuste arvestamine. Soki osad ja nende kudumine. Soki kavandamine. Silmuste kahandamine. Ringselt kootud sokk.
2. Kudumi viimistlus. Villase eseme pesemine ja kuivatamine.

Õmblemine

1. Mõõtude võtmine. Mõõdud ja tähised. Rõiva suurusnumbri määramine.
2. Lõikelehe kasutamine, tingmärgid lõikelehel.
3. Lõigete paigutamine riidele. Juurdelõikus.
4. Ooverlokmasin ja selle kasutamine.
5. Lõikekohane- ja diagonaalkant. Krookimin. Kummikanal.
6. Juhendi järgi õmblemine. Lihtsama riideeseme õmblemine (nööpideta pluus, kummiga seelik vms).
7. Õmblustöö viimistlemine.

Heegeldamine

1. Ringselt skeemi järgi heegeldamine.
2. Katsetused erinevate materjalide ja töövõtetega.
3. Vahe- ja äärepitsid.
4. Eesti rahvarõivad. MuIS.
5. Heegeldamine eesti rahvakunstis: muhu-, hiiu-, kihnu- ja setupits.
6. Väikese heegeltöö kavandamine (käe- või kaelaehe, kott vms).
7. Heegeltöö teostus.
8. Esemel viimistlus.

Kodundus

Keetmine. Supid ja keedetud magustoidud.

Biskviitaignal koogi küpsetamine.

Tervislik toit.

Toidutalumus ja allergiad (diabeet, gluteeni- ja laktoositalumus, anoreksia, buliimia, vegetaarlus jne).

Puhastusvahendite kasutamine köögis - külmkapi ja pliidi puhastus.

Kodus majapidamises tekkiva prügi sorteerimine.

Hindamine

Käsitöö ja kodunduse tundides tehtut hinnatakse hindega “arvestatud” või “mittearvestatud” .
Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema hinnatud hindega arvestatud.

Käsitöö tundides hinnatakse:

Töö kavandamist: kavand on teostatud korrektselt ja lisatud õpimappi.

Töö teostust:

- töö teostamisel on kasutatud õigeid tehnoloogilisi võtteid;
 - töö on teostatud korrektselt;
 - töö on valminud õigeaegselt.
- 3) Valmis töö vormistust:
- töö on viimistletud nõuetekohaselt;
 - töö on esteetiliselt nauditav;
 - valmis tööst on olemas foto õpimapis.

7. klassis hinnatakse:

1. Töö etapid ja valmistöö korrektsus ning esteetilisus.
2. Motivatsioon ja suhtumine õppeaasta vältel.
3. Tööproovide vastavus tehnikale ja olemasolu õpimapis
4. Valmis sokki, õmblustööd ja heegeltööd.
5. Power Point esitlus “Minu juured” - millisest Eestimaa paigast on pärit esivanemad ja milliseid rahvariideid seal kanti.
6. Kodunduspraktikumide tööd.

Õppekäigud ja/või lõimingut toetavad tegevused

Mardilaada külastus. Lõiming ajaloo (päritolu ja rahvariided), matemaatikaga (möödud), keemia ja füüsikaga (erinevad käsitöö materjalid ja nende omadused, puhastusvahendid), inimeseõpetusega (toitumise erisused), loodusõpetusega (prügi sorteerimine).

Digipädevused

Teabe haldamine

Käsitööesemete kavandite loomisel ja kodundustundide praktikumide ideede leidmiseks kasutavad õpilased interneti portaale (nt Pinterest.com; Isetegija.net; nami-nami.ee jms).

Õpilased oskavad kriitiliselt hinnata leitud infomaterjale.

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilased kasutavad kooli õppesüsteemis TERA olevaid käsitööalaseid materjale.

Õpilased oskavad ka ise leida YouTube abiga vajalikke õppeklippe.

Õpilased lahendavad ülesandeid LearningApps-is.

Sisuloome

Oma õpimapi täiendamiseks pildistavad õpilased oma töid ja lisavad need oma õpimappi.

Ühisnäituse loomiseks kasutatakse virtuaalset keskkonda padlet.com.

Õpilane teeb lühiuuringu oma pere/ühe liikme päritolu kohta ja PowerPoint esitluse selle kandi rahvariitetest, kasutades muuhulgas ka muuseumite infootsingusüsteemi MuIS.

Turvalisus

Õpilased rakendavad ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske.

Õpilane ei avalda delikaatset teavet enda ja teiste kohta avalikus keskkonnas.

Probleemilahendus

Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (või juhendaja abiga) lihtsamaid probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.

Kaheksas klass

Käsitöö ja kodunduse aine maht kooli õppekavas on 70 tundi. 8. klassis vahetavad õpilased vähemalt 10% ulatuses õppeajast ühes õppeaastas tehnoloogiaõpetuse ja kodunduse õpperühma.

Õpitulemused

8.klassi õpilane käsitöös:

- 1) järgib töötamisel ohutusnõudeid;
- 2) hindab oma töö esteetilisust;

- 3) on tutvunud kirjatud koepindandega ja kinnaste ajaloo eesti rahvakunstis;
- 4) oskab lugeda kirjatud pinna muustriskeemi;
- 5) oskab ringselt kududa kirikinnast;
- 6) teab erinevaid tehiskiudaineid ja nende saamise võimalusi;
- 7) oskab võtta seeliku mõõte;
- 8) oskab õmmelda lukku;
- 9) oskab õmmelda värvlit ja kasutada liimiriidet;
- 10) oskab õmmelda lihtsat seelikut või mud lukuga eset;
- 11) oskab erinevatel viisidel kaunistada oma rõivaesemeid.

8.klassi õpilane kodunduses:

- 1) on tutvunud koduses majapidamises kasutatava olmekeemiaga;
- 2) teab enamlevinud puhastusvahendeid ja nende omadusi;
- 3) oskab ohutult kasutada koduseid puhastusvahendeid;
- 4) teab tarbija õigusi ja kohustusi;
- 5) oskab planeerida pere eelarvet;
- 6) oskab valmistada pärmi- ja muretainast;
- 7) oskab valmistada toite hakklihast;
- 8) teab liha jaotustükke;
- 9) oskab valmistada lihtsamaid lihatoite.

Õppesisu

Kudumine

1. Kudumine eesti rahvakunstis.
2. Kinnaste ajalugu.
3. Kirjamine, kirjakord, muster.
4. Silmuste arvestamine kinda kudumisel.
5. Pöidlaava moodustamine.
6. Ühe- ja kahesilmuseline kahandus.
7. Pöidla kudumine.

8. Kudumi viimistlus.

Õmblemine

1. Tekstiilkiudained (keemilised, tehis- ja sünteetilised kiudained), nende saamine ja omadused.
2. Tekstiilitööstuse areng ning mõjutused ajaloos.
3. Nüüdisaegsed tehnoloogilised võimalused ning uued võtted rõivaste valmistamisel.
4. Seeliku mõõtude võtmine, suurusnumbri määramine.
5. Lõikelehe kasutamine.
6. Juurdelõikus.
7. Luku liigid ja õmblemine.
8. Värvel. Liimiriie.
9. Allääre töötlemise erinevad võtted.

Projektitöö

1. Erinevad võimalused rõivaste kaunistamiseks: tikkimine (käsitsi ja masinal), heegeldus, pakutrükk, batika, foto siirdamine jne.
2. T-särgi tuunimine: idee leidmine (internetist, ajakirjadest), kavand.
3. Oma kavandi järgi töö teostus.

Kodundus

1. Olmekeemia: puhastusvahendid, nende omadused ja ohutus.
2. Köögi suurpuhastus.
3. Tarbia õigused ja kohustused.
4. Kokkuhoiuvõimalused.
5. Pere eelarve koostamine.
6. Hakkliha. Kotletid, lihapallid.
7. Liha - jaotustükid ja lihatoidud.
8. Pärimi- ja muretaigna pirukad/ koogid.

Hindamine

Käsitöö ja kodunduse tundides tehtut hinnatakse hindegaga "arvestatud" või "mittearvestatud". Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema hinnatud hindegaga arvestatud.

Käsitöö tundides hinnatakse:

Töö kavandamist: kavand on teostatud korrektselt ja lisatud õpimappi

Töö teostust:

- töö teostamisel on kasutatud õigeid tehnoloogilisi võtteid;
- töö on teostatud korrektselt;
- töö on valminud õigeaegselt.

Valmis töö vormistust:

- töö on viimistletud nõuetekohaselt;
- töö on esteetiliselt nauditav;
- valmis tööst on olemas foto õpimapis.

8.klassis hinnatakse:

1. Töö etappe ja valmis töö korrektsus ning esteetilisus.
2. Motivatsioon ja suhtumine töösse õppeaasta vältel.
3. Tööproovide vastavus tehnikale ja olemasolu õpimapis.
4. Valmis kirikindaid, õmmeldud seelikutvõi mud lukuga eset ja tuunitud T-särki (vm rõivaeset).
5. Kodunduspraktikumide tööd.

Õppekäigud ja/või lõimingut toetavad tegevused

Lõiming ajaloo (kirikinnaste lugu, tekstiilitööstuse areng), matemaatikaga (möödud, eelarve), ühiskonnaõpetusega (tarbija õigused ja kohustused) keemia ja füüsikaga (erinevad käsitöö materjalid ja nende omadused, puhastusvahendid).

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane määrab oma teabevajadusi ja leiab sobivat teavet kasutades erinevaid portaale (nt. [pinterest.com](https://www.pinterest.com); [isetegija.net](https://www.isetegija.net); [nami-nami.ee](https://www.nami-nami.ee), [youtube.com](https://www.youtube.com) jms).

Õpilased oskavad kriitiliselt hinnata leitud infomaterjale, oskavad neid analüüsida ja võrrelda ning kasutada endale sobivat.

Õpilane salvestab ja haldab digitaalseid materjale erinevates veebipõhistes keskkondades (nt Google Drive, Padlet jne).

Suhtlemine digikeskkondades

Õpilased kasutavad kooli õppeinfosüsteemis (Studium) TERAs või Google Classroomis olevaid käsitöölaseid materjale.

Õpilased lahendavad ülesandeid LearningApps-is.

Sisuloome

Õpilane järgib digitaalses sisuloomes teiste loodud sisu kasutades intellektuaalomandi põhimõtteid.

Oma õpimapi täiendamiseks pildistavad õpilased oma töid ja lisavad need oma õpimappi.

Ühisnäituse loomiseks kasutatakse virtuaalset keskkonda padlet.com.

Rõivaeseme kaunistamisel saab kasutada koolis oleva tikkimismasina võimalusi.

Turvalisus

Õpilased rakendavad ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske.

Õpilane ei avalda delikaatset teavet enda ja teiste kohta avalikus keskkonnas.

Õpilane kaitseb oma isikuandmeid ja ennast veebipettuste ja ohtude eest.

Probleemilahendus

Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt (või juhendaja abiga) probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.

Üheksas klass

Käsitöö ja kodunduse aine maht kooli õppekavas on 35 tundi. 9. klassis vahetavad õpilased vähemalt 10% ulatuses õppeajast ühes õppeaastas tehnoloogiaõpetuse ja kodunduse õpperühma.

Õpitulemused

9.klassi õpilane käsitöös:

- 1) oskab kududa palmikut, viklit ja nuppu, teab nende tingmärke;
- 2) on tutvunud Haapsalu salli ajalooaga;

- 3) oskab kududa pitsilist koepinda, oskab lugeda vastavat skeemi;
- 4) teab oma käsitöölaseid võimeid ja teostab ühe töö vabalt valitud tehnikas vastavalt oma võimetele ja huvidele.

9.klassi õpilane kodunduses:

- 1) järgib töötamisel ohutusnõudeid;
- 2) hindab oma töö esteetilisust;
- 3) oskab valida rõivaid ja käituda vastavalt olukorrale;
- 4) on tutvunud erinevate rahvaste köögikultuuriga;
- 5) oskab kujundada peolauda;
- 6) oskab pakkida kinke ja kujundada kutseid.

Õppesisu

Kudumine

1. 2 erinevat palmiku tööproovi.
2. 2 erineva mustriiga vikkelkoe tööproovi.
3. 2 erineval moel kootud nupu tööproovi.
4. Õhksilmus ja 2 erinevat pitsmusteriga kootud tööproovi.

Projektitöö

Konkreetses tekstiileseme kavandamine või valmis eseme kainistamine, kasutades erinevaid põhikooli jooksul õpitud tehnikaid. Oma kavandi järgi töö teostus

Kodundus

1. Rõivastus ja käitumine erinevates olukordades (vastuvõtt, restoran, teater jne)
2. Erinevate rahvaste köök.
3. Kutse kujundus. Kingituste pakkimine
4. Peolaua kujundus ja katmine

Hindamine

Käsitöö ja kodunduse tundides tehtut hinnatakse hindegaga "arvestatud" või "mittearvestatud". Positiivse aastahinde saamiseks peavad kõik trimestrid olema hinnatud hindegaga arvestatud.

Käsitöö tundides hinnatakse:

1) Töö kavandamist: kavand on teostatud korrektselt ja lisatud õpimappi

2) Töö teostust:

- töö teostamisel on kasutatud õigeid tehnoloogilisi võtteid
- töö on teostatud korrektselt
- töö on valminud õigeaegselt

3) Valmis töö vormistust:

- töö on viimistletud nõuetekohaselt.
- töö on esteetiliselt nauditav.
- valmis tööst on olemas foto õpimapis.

9.klassis hinnatakse:

1. Tekstiileseme valmistamise etappe ja valmis töö korrektsus ning esteetilisus.
2. Motivatsioon ja suhtumine töösse õppeaasta vältel.
3. Tööproovide vastavus tehnikale ja olemasolu õpimapis.
4. Kodunduspraktikumide tööd.

Õppekäigud ja/või lõimingut toetavad tegevused

Lõiming ajaloo (Haapsalu sall ja selle lugu), matemaatikaga (mõõdud), keemia ja füüsikaga (erinevad käsitöö materjalid ja nende omadused), ühiskonnaõpetus (erinevate kultuuride kombed, käitumine erinevates situatsioonides), kunstiga (kaartide/kutsete kujundus, peolaua kujundus).

Digipädevused

Teabe haldamine

Õpilane määrab oma teabevajadusi ja leiab sobivat teavet kasutades erinevaid portaale (nt Pinterest.com; Isetegija.net; nami-nami.ee jms).

Õpilased oskavad kriitiliselt hinnata leitud infomaterjale, oskab neid analüüsida ja võrrelda ning ja kasutada endale sobivat.

Õpilane salvestab ja haldab digitaalseid materjale erinevates veebipõhistes keskkondades.

Suhtlemine digikeskkonnas

Õpilased kasutavad kooli õppesüsteemis TERA või Google Classroomis olevaid käsitöölaseid materjale.

Õpilased oskavad ka ise leida YouTube abiga vajalikke õppeklippe.

Õpilased lahendavad ülesandeid LearningApps-is.

Sisuloome

Õpilane järgib digitaalses sisuloomes teiste loodud sisu kasutades intellektuaalomandi põhimõtteid.

Oma õpimapi täiendamiseks pildistavad õpilased oma töid.

Ühisnäituse loomiseks kasutatakse virtuaalset keskkonda padlet.com.

Rõivaeseme kaunistamisel saab kasutada koolis oleva tikkimismasina võimalusi.

Turvalisus

Õpilased rakendavad ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske.

Õpilane ei avalda delikaatset teavet enda ja teiste kohta avalikus keskkonnas.

Õpilane kaitseb oma isikuandmeid ja ennast veebipettuste ja ohtude eest.

Probleemilahendus

Õpilane tuvastab ja lahendab iseseisvalt probleeme, mis tekivad, kui digivahendid, programmid või rakendused ei tööta.